

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 21C/429/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8412208163
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Mochňacká
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2013:8412208163.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad samosudkyňou JUDr. Alexandrou Mochňackou v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., advokátska kancelária, Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Pôvodnými žalobami doručenými súdu 27.9.2012 (vo veciach sp. zn. 8C/287/2012, 8C/254/2012, 8C/259/2012) sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatať náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Uznesením z 9.10.2012 súd predmetné veci spojil na spoločné konanie v zmysle § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP). Podané žaloby žalobca odôvodnil tým, že Okresný súd Kežmarok v špecifikovaných exekučných veciach rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene po uplynutí zákonom stanovenej doby v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Zároveň žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného Ústavou Slovenskej republiky a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu podľa názoru žalobcu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené reálne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky a taktiež k vyvolaniu rizík, že dôjde k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosť povinného. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má základ v požiadavke na spravodlivom usporiadaní vzťahu a dosiahnutí adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vychádzajúc z rozhodnutí Ústavného súdu považuje 55 eur za každý začatý mesiac omeškania činnosti exekučného súdu. Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003

Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žalovaná do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagovala.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Konštatovala, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmätočné. Žalobca uvádzal ako dôkazy odkaz na exekučný spis, v skutočnosti prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Navrhla konajúcemu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 OSP uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Poukázala na to, že dňa 23.4.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Ďalej poukázala na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K nesprávnemu úradnému postupu uviedla:

1. k nerozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora v zákonom ustanovenej lehote, že vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutie o zmene súdneho exekútora) a zákonom ustanovenú lehotu a nevyhnutnosť vykonať iné úkony - (výzva na vyjadrenie pôvodného exekútora, vyjadrenie pôvodného exekútora, vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora) nie je možné rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora v lehote ustanovenej zákonom, preto nepovažuje uvedené za zbytočné prietahy a teda za nesprávny úradný postup,

2. k rozhodnutiu o poverení exekútora po 15 dňovej lehote. Zo súdnej praxe je preukázané, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. 15 dňová lehota na vydanie poverenia vyplývajúca zo zákona neplatí, ak ide o exekučný titul rozhodnutie rozhodcovského súdu v zmysle znenia exekučného poriadku účinného od 1.6.2011, čo znamená, že akýkoľvek nárok žalobcu vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15 dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 1.6.2011 nemá oporu v zákone. Ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná po 1.6.2011, nárok je v tejto časti neopodstatnený. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Zo skutkových okolností je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úpravu najmä vzhľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov spotrebiteľov,

3. k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to po 15 dňovej lehote. Takýto postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom, keď nesprávny úradný postup možno vymedziť ako „porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu“. Zo žalobcom prednesených skutkových okolností je zrejmé, že nemôže ísť ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ani nesprávnym úradným postupom. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je okrem iného nevyhnutné, aby nezákonné rozhodnutie bolo konštatované príslušným orgánom. Táto podmienka nie je v prípade zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie splnená. Vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy,

4. k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia po 15 dňovej lehote - žalovaná poukazuje na skutočnosť, že z dikcie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. 15 dňová lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Žalovaná uvádzala, že v daných prípadoch nebola konštatovaná existencia prietahu v konaní, a to právoplatným rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým by Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušuje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Žalovaná k podanej žalobe uviedla, že ak k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009, poukázala na premlčanie nároku v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003

Z. z., pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009, pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30 dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009 a pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009. K uplatnenej škode uviedla, že žalobca by v konaní na preukázanie vzniku a oprávnenosti nároku musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Požadovať paušálne sumy je nesprávne a znova účelne. Žalobca nepreukázal ani vznik, ani výšku škody. K uplatnenej nemajetkovej ujme žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal, že konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením pre žalobcu. Uvedené zo žalobného návrhu nevyplýva. Z toho dôvodu žalovaná nemá za preukázaný vznik nemajetkovej ujmy, ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi spôsobenou škodou a nesprávnym nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. žalovaná žalobu považuje za neopodstatnenú.

Pojednávania vo veci sa nezúčastnil žalobca, právny zástupca žalobcu a žalovaná napriek riadne vykázanému doručeniu predvolania na pojednávanie. Právny zástupca žalobcu nežiadal pojednávanie odročiť ani svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil. Žalovaná neúčasť na pojednávaní ospravedlnila podaním z 22.11.2013, žiadala pojednávať v jej neprítomnosti. V zmysle § 101 ods. 2 OSP súd pojednával v neprítomnosti žalobcu, právneho zástupcu žalobcu a žalovanej.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, vyjadrením žalobcu k podanej žalobe, písomným vyjadrením žalovanej, pripojenými spismi Okresného súdu Kežmarok: 5Er/117/2011, 5Er/496/2011, 5Er/493/2011 a ostatnými listinnými dôkazmi, ktoré tvoria súčasť spisu, z vykonania ktorých súd zistil skutkový stav:

Žalobca v predmetnom konaní pôvodnými žalobami doručenými súdu 27.9.2012 (vo veciach sp. zn. 8C/287/2012, 8C/254/2012, 8C/259/2012) sa domáhal od žalovanej zaplata náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Uznesením z 9.10.2012 súd predmetné veci spojil na spoločné konanie v zmysle § 112 ods. 1 OSP. Podané žaloby žalobca odôvodnil tým, že Okresný súd Kežmarok v špecifikovaných exekučných veciach rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene po uplynutí zákonom stanovenej doby v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Zároveň žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného Ústavou Slovenskej republiky a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu podľa názoru žalobcu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené reálne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky a taktiež k vyvolaniu rizík, že dôjde k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosť povinného. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má základ v požiadavke na spravodlivom usporiadaní vzťahu a dosiahnutí adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vychádzajúc z rozhodnutí Ústavného súdu považuje 55 eur za každý začatý mesiac omeškania činnosti exekučného súdu. Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. Žalovaná do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagovala.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Konštatovala, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmätočné. Žalobca uvádzal ako dôkazy odkaz na exekučný spis, v skutočnosti prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Žalovaná navrhla konajúcemu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 OSP uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody.

Žalovaná poukázala na to, že dňa 23.4.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Žalovaná poukázala na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K nesprávnemu úradnému postupu uviedla:

1. k nerozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora v zákonom ustanovenej lehote, uvádzala, že vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutie o zmene súdneho exekútora) a zákonom ustanovenú lehotu a nevyhnutnosť vykonať iné úkony - (výzva na vyjadrenie pôvodného exekútora, vyjadrenie pôvodného exekútora, vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora) nie je možné rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora v lehote ustanovenej zákonom, preto nepovažuje uvedené za zbytočné prietahy, a teda za nesprávny úradný postup,

2. rozhodnutie o poverení exekútora po 15 dňovej lehote. Zo súdnej praxe je preukázané, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. 15 dňová lehota na vydanie poverenia vyplývajúca zo zákona neplatí, ak ide o exekučný titul rozhodnutie rozhodcovského súdu v zmysle znenia exekučného poriadku účinného od 1.6.2011, čo znamená, že akýkoľvek nárok žalobcu vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15 dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 1.6.2011 nemá oporu v zákone. Ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná po 1.6.2011, nárok je v tejto časti neopodstatnený. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Zo skutkových okolností je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úpravu najmä vzhľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov spotrebiteľov,

3. zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to po 15 dňovej lehote. Takýto postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom, keď nesprávny úradný postup možno vymedziť ako „porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu“. Zo žalobcom prednesených skutkových okolností je zrejmé, že nemôže ísť ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ani nesprávnym úradným postupom. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je okrem iného nevyhnutné, aby nezákonné rozhodnutie bolo konštatované príslušným orgánom. Táto podmienka nie je v prípade zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie splnená. Vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy,

4. zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia po 15 dňovej lehote - žalovaná poukazuje na skutočnosť, že z dikcie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. 15 dňová lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. V daných prípadoch nebola konštatovaná existencia prietahu v konaní, a to právoplatným rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým by Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušuje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Žalovaná k podanej žalobe uviedla, že ak k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009, poukázala na premlčanie nároku v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009, pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30 dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009 a pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009. K uplatnenej škode uviedla, že žalobca by v konaní na

preukázanie vzniku a oprávnenosti nároku musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Požadovať paušálne sumy je nesprávne a znova účelne. Žalobca nepreukázal ani vznik, ani výšku škody. K uplatnenej nemajetkovej ujme žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal, že konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením pre žalobcu. Uvedené zo žalobného návrhu nevyplýva. Z toho dôvodu žalovaná nemá za preukázaný vznik nemajetkovej ujmy, ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi spôsobenou škodou a nesprávnym nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. žalovaná žalobu považuje za neopodstatnenú.

Zo spisov Okresného súdu Kežmarok súd zistil vo veciach sp. zn.:

- 5Er/117/2011, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 4.2.2011, exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 14.6.2011,
- 5Er/496/2011 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená na súd 3.6.2011, exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 30.9.2011,
- 5Er/493/2011 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená na súd 1.6.2011, exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 30.9.2011.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom

ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov.

Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o znení a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, exekútor, ktorému bol

doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o znení a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o znení a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o znení a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o znení a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 243 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o znení a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, tento zákon sa vzťahuje aj na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona.

Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť.

K procesnej námietke žalovanej o zmätočnosti podania žalobcu súd konštatuje, že žaloba žalobcu má náležitosti v zmysle § 42, 79 OSP, z petitu žaloby je zrejmy uplatnený nárok žalobcu.

V konaní žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu spôsobenú tým, že Okresný súd Kežmarok podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v zákonnej lehote nepoveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie.

Žalovaná vzniesla vo vyjadrení k žalobe námietku premlčania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009.

Súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, v tomto prípade nie je premlčané - v exekučných konaniach, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu boli doručené žiadosti o udelenie poverenia až po dni 23.4.2009.

Žalobcovi uplynula 3-ročná objektívna premlčacia lehota na uplatnenie práva na náhradu škody, ktorá začala plynúť, keď sa žalobca dozvedel o škode, t. j. najskôr 15. deň od doručenia žiadosti o udelenie poverenia súdu. Právo žalobcu sa z tohto dôvodu nepremičalo.

Podľa § 15a, § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podmienkou na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je písomná žiadosť poškodeného o predbežné prerokovanie nároku.

Z vyjadrenia žalovanej je zrejmé, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalovanej boli žalobcovi doručené 23.4.2012. Žaloby v pôvodných konaniach v tejto veci boli doručené súdu 27.9.2012. Žalobca podal žaloby predčasne, keď nárok na súde uplatnil pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje samostatný dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti.

V exekučných konaniach, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov v konaní. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je účinné od 1.1.2013, avšak i keď žaloby boli vo veci podané v roku 2012, predmetné ustanovenie dopĺňa a vykladá ustanovenie § 9 ods. 1 predmetného zákona, preto je ho možno aplikovať aj pri uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pred 1.1.2013. O namietaných prietahoch v konaní sa nevedelo konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, nevedelo sa disciplinárne konanie, nebolo vydané právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva. Súd v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom nie je oprávnený posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Súd má za to, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15 dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie), v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prietahy, z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup súdu.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (v znení účinnom od 1.1.2013), pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: existencia nesprávneho úradného postupu, škoda - príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal tak, ako súd vyššie konštatoval.

Žalobca neunesol dôkazné bremeno ani pri preukázaní vzniku škody. Žalobca v konaní uplatňuje tzv. majetkovú škodu predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo v dôsledku tvrdenej nečinnosti súdu a nemajetkovú ujmu v peniazoch, keď samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Žalobca v otázke preukázania škody neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazu o vynaložení nákladu. Žalobca uplatnil i nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, žeby došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvencii povinného, ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu.

Žalobca už vôbec nepreukázal výšku uplatnenej náhrady škody, tak majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Súd nevidí dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie Nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky o priznaní finančného zadosťučinenia za konštatované zbytočné prieťahy v súdnom konaní. Výškou uplatneného nároku predstavujúceho majetkovú i nemajetkovú ujmu sa súd nezaoberal, keď žalobca nepreukázal základ nároku - vznik škody.

Napokon žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov: nesprávny úradný postup a vznik škody.

Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keď žalovanej trovy konania nevznikli a náhradu trov neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, a to prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1, 2 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.